

Γεωργίου Ιων. Κασιάμπα
θεολόγου Γυμνασιάρχου
Πτυχιούχου εθνικού φδειού

6

ΑΘΗΝΩΝ

6

ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΑΠΑΝΟΙΣΜΑ

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ

ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΜΕ ΕΚΔΟΣΙΝ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Τοὺς ἐπὶ τὸ ψάλλειν
ἀναθεῖνοντας, δεῖ αὐτοῖς
πο διφθέρας ψάλλειν
καὶ μη ατακτοῖς. φωναῖς τὴν φυσιν παραβιαζοντας...

εκδοσεῖς: Θανασῆς Νιαρχος
Αριστείδου 6, τηλ. 3232641

Γεωργίου Ιων. Κασκαμπά
θεολογού ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΦΔΕΙΟΥ

6

ΔΩΝΗΦΩΝ

6

ΜΟΥΣΙΚΟΝ ΑΠΑΝΩΙΣΜΑ

ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ ΑΚΟΛΟΥΘΑ

ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΜΕ ΕΚΔΟΣΙΝ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Τοὺς ἐπὶ τὸ φάλλειν
ἀναβαῖνοντας, δεῖξε
πο διφθέρας φάλλειν
καὶ μη στάκτοις φω-
ναῖς τὴν φυσιν παρα-
βιαζοντας .—

Κάθε γνήσιο άντιτυπο όποιαρχεται από τό συγγραφέα

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Γεώργιος Καραϊβαζίδης".

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στή σειρά τῶν μουσικῶν ἔκδόσεων, Λειτουργίας, Καταβασιῶν, δοξαστικῶν –Δοξολογιῶν, Αναστασιματαρίου, ἀκαθίστου ὕμνου, ἐθεωρήσαμε σκόπιμα νά περιλάβουμε καὶ τὴν Νεκρώσιμη ἀκολουθία πάντοτε μέ τὴν ἐπίμονη καὶ ἐπίμοχθη προσπάθεια τῆς συντομίας, τῆς προσηλώσεως στίς μουσικές γραμμές τῆς παραδόσεως, τίν, κατά τὸ δυνατόν, ἐφαρμογή τοῦ τονικοῦ ρυθμοῦ πρός καλυτέραν ἀπόδοσιν τῶν ὕμνων.

Ἐάν δι' δλους τούς ψαλλομένους ὕμνους εἶναι ἐπιβεβλημένος ὁ σωστός τονισμός, ὥστε νά μή ἀκούονται κακόχοι παρατονισμοί (ὅπου χωρεῖ;) (χοροί τῶν ἀγίων) κατά μείζονα λόγο στὴ νεκρώσιμη ἀκολουθία μέ τά ἔξοχα σέ νόημα καὶ ποίησιν τροπάρια πρέπει νά ἀκούωνται κατά τρόπο ἀποδίδοντα τὸ ἀκριβές νόημα τῶν ὕμνων γιά νά προκαλοῦν ἀνάλογα συναισθήματα!

Τὴν προσπάθειά μας αύπτη κατανοήσανε καὶ ἐκτιμήσανε ἐκλεκτοί μουσικοί ἐκ τῶν μεγαλυτέρων τῆς Ἑλλάδος τῶν δποίων τάς γνῶμας παραθέτομεν κατωτέρω.

Γεώργιος Κων. Κασκαμπᾶς
Θεολόγος – Γυμνασιάρχης
·Ηλία Παπαγεωργίου 72
Νέο Ψυχικό - 6717542

Ιούλιος 1981

Εύχαριστως παραθέτομεν κατωτέρω τάς γνώμας τῶν δύο σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν 1) Πατρῶν Νικοδήμου καὶ 2) Δημητριάδος Χριστοδούλου ὡς καὶ τοῦ Προέδρου τῶν Ἱεροψαλτῶν τῶν Ἀθηνῶν κ. Χατζηνικολάου καὶ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου κ. Ἀναγνωστοπούλου.

1. Πατρῶν Νικοδήμου

Μουσικολογιώτατε κ. Γεώρ. Κασκαμπᾶ

Μὲ πολλὴν χαράν ἔλαβον τὴν πληροφορίαν, δτὶ ἐκδίδετε προσεχῶς τό ύμετερον Ἀναστοιχιάριον μετά παραπήματος περιλαμβάνοντος ἐκλεκτάς συνθέσεις σας (τὸν Ν. Ψαλμὸν εἰς τέσσαρας ἥχους κ.ἄ.) καὶ δὴ μετά στοιχειώδους θεωρίας τῆς καθ' ἡμᾶς Βυζαντινῆς Ἑκκλησίας Μουσικῆς.

Ἡ ἀπό 25ετίας περίπου παρουσίασις συναφῶν ἔργων σας, ὑπὸ τὸν γενικόν τίτλον «Μουσικόν ἀπάνθετον» καὶ τάς ἐπὶ μέρους συλλογάς μελοποιημένων ὑφ' ὑμῶν ὅμνων: Θ. Λειτουργίας (1957), Καταβασῶν (1962) καὶ Δοξαστικῶν [έωθινῶν] καὶ Δοξολογῶν (1962), προοιωνίζεται ἐξ ἴσου ἐπιτυχές καὶ τό ἀναμενόμενον ἡδη «Ἀναστοιχιάριον» καὶ τὰ μετ' αὐτό κυκλοφορηθησόμενα τεύχη, τά περιέχοντα ἀφ' ἐνός τὴν Νεκρώσιμον Ἀκολουθίαν καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸν Ἀκάθιστον "Υμνον.

Ἐχετε μακράν θητείαν εἰς τὴν διακονίαν τῆς πατρώας Ἑκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς. Καὶ διαθέτετε «τὴν πράξιν εἰς θεωρίας ἐπίβασιν». Διότι ἐθητεύσατε καὶ εἰς τὸ Ἀναλόγιον, ἐπ' Ἑκκλησίας, καὶ παραλλήλως ἔχειρισθητε καὶ τὴν γραφῖδα (ὡς μεμονωμένης), μὲ ἐπίδοσιν καὶ ἀπόδοσιν τοῦ πούδατον.

Ἡ θεολογικὴ δὲ ὑποδομὴ σας συνεβάλε πολὺ εἰς τὴν κατ' ἐννοιαν μελοποιίαν, ἐνῷ τὸ μουσικόν σας τάλαντον ἀξιοποιεῖται μὲ παραδοσιακήν ἀφ' ἐνός πλοκῆν καὶ ὑγιᾶ ἀφ' ἑτέρου ἔκσυγχρονισμόν τῆς μελωδίας, ἀποδιδούστης οὕτω τὸ κάλλος τῆς ποίησεως, ὑπὸ τό ἐνδυμα τοῦ ρυθμοῦ (μάλιστα τοῦ «τονικοῦ» τοιούτου) καὶ τῶν ἀδρῶν καὶ μὴ σεσυρμένων καὶ σχοινοτενῶν μουσικῶν γραμμῶν.

Οθεν, χαιρετίζοντες ἐκθύμως τὴν ἐκδοσιν τοῦ νέου πονήματός σας, εὔχομεθα εἰς ὑμᾶς πλουσίαν τὴν εύλογίαν ἐκ τοῦ Πατρός τῶν φώτων, ἵνα ἐπὶ μακρὸν συμβάλλετε εἰς τὴν ἔξαρσιν τῆς ἐν τῷ Ναῷ Θείας Λατρείας «ψαλμοῖς καὶ ὑμνοῖς καὶ ἀδαις πνευματικαῖς».

Μετά διαπύρων εύχῶν
ὁ Πατρῶν Νικόδημος
Πάτραι 16 Ιουνίου 1981

2. Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Χριστοδούλου

Αγαπητέ μοι κ. Κασκαμπᾶ,

Θερμῶς εὐχαριστῶ διά τήν φιλόφρονα ἀποστολήν τῶν δύο μουσικῶν τομίδιων «Αναστάσιμα Εὔλογητάρια κ.λ.π.», καὶ «Καταβασίαι, Προσόμοια», τά ὅποια μετά πολλοῦ ἐνδιαφέροντος διῆλθον. Ἡ ἐπιμεμελημένη ἔκδοσίς των προδίδει τήν λιπαράν ἐκ μέρους σας γνώσιν τῆς πατρίου μας βυζαντινῆς μουσικῆς. Τήν ὅλην ἐργασίαν σας χαρακτηρίζει ἡ προσήλωσις εἰς τήν παράδοσιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ὡς ταύτην παρέδωκαν εἰς ἡμᾶς οἱ ἀειμνηστοι διδάσκαλοι. Ἐπι πλέον δέ ἡ μιοθέτησις συντόμων μελῶν, ἀλλά καὶ ἡ μέριμνα πρός διάσωσιν τοῦ νοήματος τῶν ψαλλομένων ὑμνῶν διά τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τοῦ τονικοῦ μέτρου, ἀποτελοῦν σοβαρά πλεονεκτήματα τῆς ὅλης ἐργασίας, καθιστῶντα ταύτην ἀληθῶς πολύτιμον. Ὁταν κατανοηθῇ ἀπό δλους ἡ μεγάλη ἀλήθεια, καθ' ἣν περισσότερον ἀναλλοίωτος ἀνευρίσκεται ἡ παράδοσις τῆς βυζαντινῆς μας μουσικῆς εἰς τά ειρμολογικά μέλη, καὶ ἐκτιμηθῇ δεόντως ὁ σκοπός, εἰς ὃν ἀποβλέπει ἡ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ λατρείᾳ χρησιμοποιουμένη ἐκκλησιαστική μουσική, τότε εἶμαι βέβαιος, ὅτι θά δικαιούσθε τῆς «ἐν Κυρίῳ καυχήσεως» διά τήν συμβολήν σας εἰς τήν ἐπιτυχίαν, τοῦ ἔργου τούτου.

Σᾶς ἔκφράζω τά ὄλοκάρδια συγχαρητήριά μου διά τήν τοιαύτην προσφοράν σας, καὶ εὐχομαι ὅπως ἴδωμεν συντόμως καὶ νέα προϊόντα τοῦ φιλομούσου καλάμου σας.

Μετ' εὐχῶν ἐν Κυρίῳ
δ Δημητριάδος Χριστόδουλος

3. τοῦ Προέδρου τῶν Ἱεροψαλτῶν Ἀθηνῶν κ. Χατζηνικολάου

Φίλε Κύριε Κασκαμπᾶ

Τό καινούργιο σου ἔργο, δηπως καὶ ἄλλα ποιὲ ἔχεις ἐκδόσει παλαιότερα, λειτουργίαν, καταβασίας καὶ Δοξαστικά - Δοξολογίαι, βασισμένο κι αύτό πάνω στίς ἀθάνατες γραμμές τῆς παραδοσιακῆς βυζαντινῆς μουσικῆς μας, τῆς μουσικῆς πού θεμελίωσαν οι μεγάλοι μας διδάσκαλοι, ἀποτελεῖ μιά καινούργια δομή καὶ καλύπτει τίς ἀνάγκες τῆς σύχρονης νοοτροπίας καὶ τεχνοτροπίας τῆς ἐποχῆς μας.

Τό τρίπτυχο τῆς συντομίας, ἀπλότητας, σαφηνείας καὶ ὁ χαρακτηριστικός διπλός χρόνος καὶ ὄρθος τονισμός τῶν λέξεων τῶν ἐκκλησιαστικῶν κειμένων, οἱ ἔντεχνες ἐναλλαγές τῆς πορείας, τῶν γραμμῶν δίνουν στά ἔργα σας μιά ζεχωριστή νοηματική πληρότητα χωρίς νά καταστρέφεται τό ήθος τοῦ μαθήματος καὶ ὁ χαρακτήρας του. Δέν θάταν ὑπερβολή νά πω, πώς τόσο τά ἔκδοθέντα ἔργα σου, δοσο καὶ τά ὑπό ἐκδόση - Ἀναστασιματάριο - νεκρώσιμη ἀκολουθία καὶ ἀκάθιστος ὑμνος - δύνανται νά ἀποτελέσουν διδακτικά πρότυπα προσαρμοσμένα στίς ἀνάγκες τῆς διδασκαλίας τῶν διδασκόντων τήν Β. Μουσική, ἀλλά κυρίως καὶ πολύτιμο βοήθημα τῶν διδασκομένων. Ἐνός τέτοιου βιβλίου παραδοσιακοῦ καὶ συγχρονισμένου, εἶχαμε ἀνάγκη, δχι μόνον δσοι διδάσκουμε ἐξ ἐπαγγέλματος καὶ πίστεως τή βυζαντινή μουσική, ἀλλά καὶ κάθε ιεροψάλτης καὶ ιδιαιτέρως οι σπουδασταί τῆς Β. Μουσικῆς.

Εύχομαι, δ Θεός, νά σοῦ χαρίζει δύναμη καὶ ύγεια γιά νά ἐκδόσεις καὶ ἄλλα σου ἔργα, πού θά βοηθήσουν στή σωστή μελέτη καὶ ἐκμάθηση καὶ διάδοση τῆς παραδοσιακῆς βυζαντινῆς μουσικῆς μας.

Συγχαίρων γιά τήν προσπάθειά σου, διατελώ μέ ἄπειρη ἐκτίμηση

Χρ. Χατζηνικολάου

Πρωτοψάλτης Ι. Ναοῦ Ἀγ. Παρασκευῆς (Ἀττικῆς)

Καθηγητής Ἐθνικοῦ Ωδείου Ἀθηνῶν

4. τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου κ. Ἀναγνωστοπούλου

"Οπως οἱ προηγούμενες, ἔτοι καὶ τούτη ἡ ἐργασία τοῦ Γ. Κασκαμπᾶ πάνω στή βυζαντινή μας μουσική χαρακτηρίζεται ἀπό τό πάθος του γιά τή σωστή ἀπόδοση τοῦ τονικοῦ ρυθμοῦ καὶ τῶν ἐννοιῶν τοῦ ψαλλομένου ὑμνου.

Ο Γ.Κ. δέν ἐπιδιώκει νά συνθέσει καινούργιες, μελωδίες ἀλλά συνταιριάζει τίς παραδοσιακές ἔτοι, ὥστε ν' ἀποφεύγονται οἱ παρατονισμοί (ὅπου ὑπάρχουν σ' αὐτές) καὶ νά μή ἀδικεῖται τό νόημα τοῦ μαθήματος.

Ωστόσο, ἡ προσήλωση τοῦ μέλους στή σωστή λεκτική καὶ νοηματική ἔφκραση δέν εἶναι ἡ μόνη ἀρετή πού κοσμεῖ τήν ἐργασία τοῦ Γ.Κ. Ἐξίσου καλά πετυχαίνει ἀπλότητα, σαφήνεια καὶ συντομία – ούσιώδη γνωρίσματα τοῦ Βυζαντινοῦ μέλους.

Παρατονισμοί καὶ νοηματικές ἀλλοιώσεις παρατηροῦνται συνήθως σέ περιπτώσεις ὅπου τό ποιητικό κείμενο ἔχει προσαρμοσθεῖ σέ προϋπάρχουσα μελωδική σύνθεση χωρίς ἀπόλυτη προσαρμογή (μετρική, φραστική καὶ νοηματική) στό πρωτότυπο ποίημα. Τέτοιες περιπτώσεις ἔχουμε στά προσόμοια – ἀπολυτίκια, καθίσματα, κανόνες, καταβασίες, ἐξαποστειλάρια, στιχηρά κλπ. Ἡ ρυθμοτονική καὶ νοηματική ἀποκατάσταση ἐδῶ πρέπει κατά τή γνώμη μου νά ἐπιχειρεῖται στό ποιητικό κείμενο μᾶλλον παρά στή μελωδία – γιά νά μή θίγεται ὁ προσομοιακός χαρακτήρας τῆς.

Αλλ' ὅμως καὶ σέ περιπτώσεις ὅπου ἡ μελωδία δέν συνιστᾶ «προσόμοιο» ἐνδέχεται νά ὑπάρχουν παρατονισμοί καὶ παρανοήσεις ἐξ αἰτίας τῆς στερεοτυπίας τῶν μελωδικῶν θέσεων τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς. Ἡ προσωπική ἔμπνευση ἐδῶ ὑποτάσσεται στούς κανόνες τοῦ ἔχου καὶ τῆς προκατασκευῆς του κι ἔτοι ἔχηγεῖται πῶς ἡ ἴδια μελωδική θέση ~~ἀποντάται~~ καὶ σέ ἀναστάσιμα καὶ σέ νεκρώσιμα κείμενα καὶ σέ παρακλητικά καὶ σέ δοξολογητικά κλπ. Σέ τοῦτες τίς περιπτώσεις ἡ ἀποκατάσταση τοῦ ρυθμοῦ, τοῦ τονισμοῦ καὶ τῶν ἐννοιῶν τοῦ ψαλλομένου μπορεῖ νά γίνεται μέ ἐπέμβαση στή μελωδία.

Ο Γ. Κασκαμπᾶς ἐπιχειρεῖ τίς ἐπεμβάσεις του αὐτές μέ ἀπόλυτο σεβασμό στίς παραδοσιακές θέσεις καὶ τό ὑφος τοῦ βυζαντινοῦ μέλους. Ἐγχείρημα πού σημαίνει ἐντελῆ γνώση τοῦ ποιητικοῦ καὶ μελωδικοῦ θησαυροῦ τῆς Ἐκκλησίας μας, εύρηματική ἰκανότητα καὶ κάποτε καὶ τόλμη.

Χαλάνδρι
Γ. Ἀλ. Ἀναγνωστόπουλος

Θεωροῦμεν σκόπιμον νά προτάξωμεν τάς γνώμας μερικῶν μουσικολόγων καὶ μουσικῶν σιά τήν προσπάθειάν μας.

Προτιμῶμεν δέ τάς γνώμας τῶν σύν Μουσικολόγων υ.η. Γεωργίου καὶ Βαληνδρᾶ, μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς λατρείας τῆς¹. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

“Απαντας, τούς κατωτέρω συγχαίρομενδιά τό θάρροςτῆς γνώμης των γεύχαριστων (τῆς ἀσείᾳ των) σημωσιεύομεν.

5) Τού.η. Γεωργίου Παναγιώτου Μουσικολόγου καὶ ιαθηγ. τοῦ Ἐθνικοῦ Ὅδειου, μέλους τῆς Μουσικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς². Τροπῆς λατρείας τῆς³ ερᾶς. Συνόδου, γνωστοτάτου δέ σιά εν συνεχείᾳ σημωσιεύομενα ἄρθρα του εἰς τά ἱεροφαλτικά νέα καὶ Καθηγητού τῆς Μουσικῆς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ὅδειῳ.

ΚΕ Κασκαμτᾶ

Κάθε νέα ἔκδοσις βυζαντινῆς Μουσικῆς, ἢστοια προστίθεται εἰς τάς ὑπαρχούσας, αἰσθητοποιεῖ μέν τό καλλιτεχνικόν «Ἐγώ» τοῦ συγγραφέως-μελοποιοῦ, τόν ὑποχρεώνει ὅμως ἐκ παραλλήλου εἰς τήν καταβολήν ἐνός προσοστοῦ ἐκ τῶν ἀποθεμάτων τοῦ συναυτικοῦ τῆς μακραίνος μουσικῆς μας παραδόσεως, τό δ- ποίον ὑποτίθεται, ὅτι αὐτός περικλειει εἰς τό αἰσθητήριον του.

Εἰς τήν μορφήν ἐν τούτοις τῶν ἐκκλησιαστικῶν μελωδημάτων, τά ὅποια συγκροτοῦν τάς νεωτέρας μουσικάς συλλογάς, δέν διακρίνονται πάντοτε τά σιαπιστευτήρια αὐτῆς τῆς παραδόσεως, τῆς γησίας μουσικῆς παραδόσεως, τήν δημόσιαν ἐστημούργησεν ἡ ἀνά τούς αἰώνας ἐναία κατεργασία τοῦ μελους.

Τά καλλιτοπικά στοιχεία εύτελοῦς ποιοτήτος, ἡ ἀλλοίωσις τῶν κλασσικῶν μελωδικῶν σιαγραμμάτων καὶ ἡ σιάνθισις τοῦ ἀσμάτος μέ σίγορα καὶ τρίγορα, εἴναι προϊόντα τῆς ἐποχῆς τῆς παρακμῆς τοῦ μέλους, ἐσμός παρασίτων καὶ ἀπότοκα τῆς τεχνικῆς μερικῶν καλλιγώνων ἀκροβατῶν τοῦ ἱεροφαλτικοῦ αναλόφου.

Μία μερις ὅμως ἐκ τῶν συγχρόνων ἐκκλησιαστικῶν μελοποιῶν ἔξακλουσει νά προσατενίζῃ εἰς τά κεκτημένα τῆς ἀγοθεύτου παραδόσεως, ὅπως τά ἐκληροδότησαν εἰς ἡμάς οι ἱεροφάνται διδάσκαλοι τοῦ ΙΗ! αἰώνος. Εἰς τήν εὐάριθμον καὶ ἐκλεκτήν αὐτήν μερίδα ἀνήκετε καὶ ὑμεῖς ὁ ἔκδοτης τῆς ἀνά χειρας ἐργασίας κ. Γεωργίος Κασκαμτᾶς.

“Η δημιουργική δραστηριότης σας δέν ἔξαντλεῖται εἰς ἀνάρτους καὶ ἀφελεῖς “συμπληρώσεις”, τῶν παραδοσιακῶν μελωδικῶν γραμμῶν. τήν μορφολογίαν τῶν ὅποιων σέβεσθε ἀπολύτως - ἀλλά σίοκετενετε εἰς τήν προσπάθειαν συγκροτήσων μιᾶς τεχνικῆς ἡ ὅποια ἀρροκτεῖ εἰς τήν ἐπίτευξιν ἀπολύτου νοηματικῆς καὶ τονιστικῆς ἀνταποκρίσεως μεταξύ μελωδίας καὶ ὑμνογραφικοῦ κειμένου.

“Η δεοντολογική σκοπιμότης εἰς τά πλαισια τῆς ὅποιας πραγμα

τάνεται τό συνθετικόν σας ἔργον κ. Κασκαμπᾶ τρούποθέτει ἐνίστε
συντμήσεις τῶν μελωδικῶν φραστικῶν σχημάτων, αἱ ὅποιαι ὥμας
πραγματοποιοῦνται μέ μουσικήν, ἐπιδεξιότητα, εἰς τρόπον ὥστε
ἡ μελωδική ροή να εἶναι συνετήρη καὶ ὄφιαστος.

Εἰς μάν εὐ καιρῷ ἐπαναθεώρησιν ὑπό τῆς ἐπισήμου ἐκκλησί-
ας τοῦ βέβατος τοῦ αφορῶντος εἰς τὴν Μουσικήν τῆς Λατρείας,
τό ἔργον σας κ. Κασκαμπᾶ περιέχει, φρονοῦμεν, τόσα δξιόλογα
στοιχεῖα, ὥστε νά τεθῇ ὑπό εὑρυτέραν μορφολογικήν διερεύνη-
σιν.

Μετά τιμῆς
Π. Γεωργίου

6. Τοῦ διακεκριμένου Μουσικολόγου καὶ μέλους Μουσικοῦ τῆς
Ἐπιτροπῆς Λατρείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀποστό-
λου Βαλληνόρα.

Ἄγαππτέ κ. Κασκαμπᾶ,

Μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον παρασκολουθῶ τὰς μουσικὰς ἐκδόσεις Βι-
βλιοτινῆς Μουσικῆς τὰς ὅποιας ἀφ' ἵνανου χρονου δημοσιευετε.
Παρ' ὅτι προσωπικῶς φρονῶ ὅτι η Βιβλιοτινή Μουσική, ὡς τεχνη,
ἔγει εἰπει οὐτε ἕδυνατο να εἴπῃ παρ' ὅτι δεγχομαι ὡς αξιωματε, ὅτι,
το ὑδωρ, της πηγῆς εἶναι μαθαρωτέρον του υδατος το ὅποιον ρε.
ει εἰς τα ρυακια, ἐν τουτοι, ἐπειδή η ἀδιαφορίας τῶν αρμοδιων
αφησε τας πηγας η να καταγωθούν η να στρεψουν την κοιτην των
προς, ἀλλας κατευθυνσεις, η δέ αναγωσις τῶν πηγῶν καὶ η ἐπανα.
φορας της ροῆς τῶν ύδατων εἰς τον κανονικον των ροῦν, ἔργον
ασφαλιως πολλῶν καὶ προ παντος επασίγυτων, ούδολως οὐδεποτε,
αγτιμετωπισθη φοβαρώς, ἐν τουτοι, λεγω, δι' αὐτον ακριβως τον
λογον βλέπω πραγτοτε με χαραν πάσαν εργασιαν, η ὅποιος ὅποιο
βλεπει, εἰς την σιορθωσι γ των καχικως κειμενων ἐν αὐτῃ, αρκει να
σκοπευη ὄρθως ἐπι στοχρη τιθεμενον ευστοχως.

Σεις ἔθεσατε ὡς σκοπον την αποκαταστασιν τοῦ μουσικοῦ κει-
μενου εἰς οεος σημειος τοῦτο δεν ὅπεριδε τὸν δρθον τονισμον, την
ὄρθην, στιδιν η το ἀληθες νόημα, διατηροῦντες ὅμα την μελωδικη
γραμμην εἰς τα αὐστηρα πλασιστα της παραδοσεως· καὶ τητορω να
εἴπω οτι, το επετυχαστε, εἰς μεγαλον βαθμον, αποφυγούτες, μαλιστα,
καὶ δη εἰς τας νεωτερας εκδόσεις, σας, τον κινδυνον οπις κασταση
η μελωδιας ἔεινητημενη καὶ κοινοτυπος. Καὶ το ἐπράβατε με, πε-
ρισσοτεροσυ συνεπειαση απο τους ὄλλους, καὶ μαλιστα μεγαλοσχημων,
οι ὅποιοι ἐνώ ἐμπικηριζον τον Χαθιαραν φερ εἴπειν, διοτι κατηντη.

σε το «*Ἄς απάρχας της φυσεώς, τῷ φυτουργῷ τῆς κτισεως*» εἰς «*Ἄς απάρχας τῆς φυσεώς, τῷ φυτουργῷ τῆς κτισεως*», ή ἐλοιδορίζον τὸν Πρωτοψαλτην, Ἰωαννην διότι ἔψαλλεν εἰς τὸν Ἀκαθίστον ὑμνον «*Χαῖρε ἡδύπνοον | κρινον, Δεσποινα, | πιστος εὐωδιαζον*» αντι «*Χαῖρε ἡδύπνοον, κρινον | Δεσποινα, | πιστος εὐωδιαζον*» ἐν τούτοις οἱ ἴδιοι διεπραξαν μυριασ ὄσα εφαλμάται εἰς τὸν ἴδικον τῶν Ἀκαθίστον.

Καὶ νοῦ μὲν παρασκενεὶ παραγότοτε πρόβλημα, ἐάν εἰς τὰ κατά «*προσομοιον*» τροπὸν σέδομενα βασισάσσουν οἱ μελωδοὶ τὸ μετρον χαρίν τῆς ἐννοιας ἢ τὸ ἀντίθετον (πάραβαλε τὸ τοῦ Ἰωαννου Ἀρκλᾶς (*Δαμασκηνοῦ*), οστις εἰς τὸν ιαμβίκον καγονας τῆς Πεντηκοστῆς [*Είρμος θ. ὁδῆς*] ὀπετολμησε καὶ τὴν κακοποιησιν τῆς λέξεως «*ρυτρεύον*» αντι «*ρυζορεύον*» ἵνα διατηρησῃ τὸ μετρον,) ἀλλ, ομως εφ σον ὁ κύθος ριπτεται ὑπὲρ τῆς προτιμήσεως τοῦ νοημαστος, πρεπει να, τηρήται απαρεγκλιτως καὶ εἰς τοῦτο, νομίω, ὅτι ἐπετυχατε περισσοτερον τῶν ἀλλων.

Βαδίσατε λοιπὸν τὸν δρόμον, σας καὶ ὀλοκληρωσατε τὸ ἔργον σας με τὴν βεβαιότητα ὅτι προσφερετε θετικην ὑπηρεσιαν εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικην μας Μουσικην.

Φιλικώτατα

**Απόστολος Λ. Βασιληνόρας
Πρωτοψαλτης, Καθεδρικοῦ Ναοῦ Ἅγιας Φωτεινῆς
Νεας Σμύρνης καὶ
Γενικὸς Γραμματεὺς Πανελληνίου Συλλόγου Ιεροφαλτῶν «Ρωμανος ὁ Μελωδος καὶ Ἰωαννης ὁ Δαμασκηνος»**

Ζ. Τοῦ Προέδρου τοῦ Πανελληνίου Συλλόγου Ιεροφαλτῶν
κ. Ἀντωνίου Μπελουση

Ἄγαπητέ μοι κ. Κασκαμπάς
Ἄπο πολλῶν ἐτῶν παρακολουθῶ μετ' ἴδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος τὴν λίαν, φιλοτιμον προσπαθειαν σας, τῆς ἐκδόσεως, δηλονοτὶ μουσικῶν βιβλιων, Ἐκκλησιαστικῆς, Βιβλαντινῆς Μουσικῆς, τας ὅποιας περιέχουν ἔργα σας, διακρινομενα σαφῶς δια τὴν προσπαθειαν τῆς προστηλωσεως εἰς τας γραμμας της παρασκόσεως, την εφερμογην τοῦ τρονικοῦ ρυθμοῦ, ως καὶ τὸν τονισμον τῶν λεξεων καὶ τῶν νοημαστων ως ἐνδεικνυται ἀλλως τε.

Διεξήλθον μετά προσδοχῆς τὰ ἄχρι τοῦδε ἐκδοθέντα ἔργα σας, ὃτοι τὸ Μουσικὸν απανθίσμας, Λειτουργίας, τὸ Μουσικὸν απάνθισμα Κασταβασῶν ὡς καὶ τὸ ἔτερον τριου τον, μὲ Δοξαστικας ('Εώθινος'), Εξαποστειλαριας, Εὐλογηταριας καὶ Δοξολογιας καὶ ὅμοιος ὅτι απαρντας αποτελουν πολυτιμα βονηματα διας τους εν ενεργεια συναδελφους.

Συγχαρων θερμῶς διας τας λισν ἐπιτυχεῖς ὡς ἀνω ἐπιδόσεις σας, ὡς καὶ τον ἔνθεον ζῆλον, ὃ ὅποιος σας διακατέχει εν τῃ προσπαθειας της διαδόσεως καὶ προθολῆς της Ιερᾶς μουσικῆς καὶ ὡν ἀπολύτως βέβαιος δια την ἀρτιοτητα καὶ τῶν ὑπὸ ἐκδοσιν μουσικῶν βιβλιων σας Ἀναστασιματαρίου,, Ἀναθίστου καὶ Νεκρωτιμου ἀκολουθίας, εὔχομαι ὅλῳψυχως ὅπως ἡ συνεχειας φυτη είναι ἀνταξία του Σῆλου καὶ της εὐγενοῦς προσπαθειας σας, προς το καλον καὶ της πατροπαραδότου Βυζαντινῆς Μουσικῆς καὶ τῶν ἐρμηνευτῶν καὶ μιστῶν ταύτης

Μετ' ἴδιασιτερας ἐντιμήσεως

Ἀντωνιος Μπελούσης

Πρόεδρος Πανελληνίου Συλλογού Ιεροφαλτῶν

8) Τοῦ δημιουργοῦ Μουσικοῦ συστήματος, στριτου ἐκτελεστοῦ καὶ συγγραφεως πολλῶν Μουσικῶν ἔργων Πρωτοφάλτου Θεσσαλονίκης ι. Ἀθανασίου Καραμάνη

Φίλε κ. Κασκαμπά

"Ελαθον τα μουσικας σας πονήματα καὶ σας εὐχαριστῶ θερμῶς. Διεξήλθων ταῦτα διεπίστωσα την ἐνυπαρχουσαν εἰς αὐτα προκαθορισθεισαν συνεπειαν, ὃτοι ἀπλότητα, συντομιαν καὶ ἐκκλησιαστικοτητα τῶν μελωδιῶν.

"Ἐπισης πρεπει γα σας συγχαρῶ θερμῶς καὶ διὰ τὸν μουσικὸν τονισμὸν τον κειμενον ὡς ἐπισης καὶ τον μουσικὸν ρυθμὸν καὶ τον προσδιορισμὸν τῶν μουσικῶν μετρῶν. Αἱ δέ, υπὸ ἐκδοσιν ἔργασιασ σας, τας ὅποιας μον ἐδωκατε την εὐκαιριαν να διεξελθω, ἀποτελοῦν συμπληρωσιν τῶν ὄλλων, ἔργασιῶν σας.

"Η προσπαθειας σας αὐτη αποτελεῖ πολὺτιμον συμβολὴν εἰς την Βυζαντινην μουσικην καὶ πρεπει να τυχῃ ιδιασιτερας προσογής ὑπὸ τοῦ μουσικοῦ κοσμου.

Δύνασθε νάς εἶσθε, βέβαιος περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἔργων σας.

Καὶ με την ἐγκαρδίον εὐχὴν ὡπας ὁ Ἅγιος Θεός εὐλογή τας

ἐγενεῖς προσπαθείας σας

Χαίρετω ὑμᾶς
Μὲ αὐγαπην καὶ ἐκτίμησιν
Ἄθανασιος Καραμανης
Πρωτοφαλτης Θεσσαλονίκης

9) Τοῦ ἐκλεκτοῦ Νομικοῦ καὶ Καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς
μουσικῆς, ἡδυμόλπου ἐκτελεστοῦ καὶ γνωριστατοῦ, εἰς
όλην τὴν Ἑλλάδαν Πρωτοφαλτου τῆς Ἅγιας Σοφίας
Θεσσαλονίκης κ. Χαριλαού Ταλιαδώρου

Ἄγαπητέ, μου κ. Κασκαμπά
Ἐπὶ τῇ εὐκατάρᾳ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἀναστασιματαρίου εας
καὶ λοιπῶν χρησιμῶν ὁκολουθίῶν, παρακαλῶ ὅπως δεχθῆτε τὰ
εἰλικρινῆ μου συγχαρητηρίας καὶ τὸν ἐπανόν μου.

Ἡ συνδρομη, σας σὺντη εἰς τὴν Βυζαντινὴν Μουσικὴν εἶναι,
σημαντικη μὲ πρεχούσαν τὴν προσπαθείαν σέρμονικῆς συνδέσε-
ως τῶν διαφορῶν μουσικῶν γραμμῶν καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ και-
μένου. Ιεως, οπως καὶ προφορικῶς σᾶς ἔτοντος, σὲ ἐκδόσεις
σας να στεροῦνται δημοτικοτέρος, ὡς θα ἐλεγαμε, ἐκ τοῦ λόγου

ὅτι ὁ καλλιμός σας δέν συνεπικουρεῖται. ἀπὸ τὴν προσωπικὴν σας
ἐκτελεστὴν, παρὰ ταῦτα ὅμιλος θα τίθεται να διαβεβαιώσω τοὺς ἀσχολου-
μένους με τὴν θειαν τοῦ Δασκαλητοῦ τεχνην, ὅτι συται θα πρέ-
πει να τυχουν περισσοτερας προσοχῆς ἐκ μερους καὶ τοῦ Ἱεροφα-
τικοῦ κοσμου καὶ τῆς Ἑλλαδικῆς Ἔκκλησιας.

Τὸ στοιχεῖον τῆς πειραδόσεως τὸ διποίον τυχὸν θα προσέδιδε
καὶ ἴστορικὴν Αἰγλῆν εἰς τὰ πονηματας σας, καλύπτεται ἀ-
εραλῶς ἀπὸ τὴν διαμεύησιν σας περὶ τὴν καλῶς γοουμενην πα-
ρουσιασιν, τῆς Ἔκκλησιαστικῆς μας μουσικῆς, ἵδιας εἰς τοὺς χα-
λεποὺς χρονοὺς μας. Ἡδη, ἡ προσπαθεια ὅλων μας εἶναι να δημι-
ουργησωμε μορφωμενοὺς φαλτας, ὥστε ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ να
διαλαμψῃ ως εδει καὶ να προβληθῇ οσον τὸ δύνατον περισσοτερον.

Εὐχόμαι οἱ στοχασμοὶ μου νὰ ἀληθευσουν καὶ ἐν ταύτῳ συγχαί-
ρω καὶ παλιν ὑμᾶς δια τὴν ἐποικοδομητικὴν σας συμβολὴν εἰς
την διαδοσιν τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς.

Με ίδιαστεραν ἐκτίμησιν
Χαριλαος Ταλιαδώρος
Καθηγητης τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς,
καὶ Πρωτοφαλτης Ἱ.Ναοῦ Ἅγιας Σοφίας Θεσσαλονίκης

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΝΕΚΡΩΣΙΜΟΣ

Τελευτήσαντός τινος τῶν εὐσεβῶν προσκαλεῖται ὁ Ἱερὸς Κλῆρος εἰς τὸν οἶκον, ἐν ᾧ τὸ λειψάνων κεῖται, οἱ μὲν Ἱερεῖς βαλλου-
σιν Ἐπιτραχύλιον καὶ Φελώνιον λευκον, οἱ δέ Διάκονοι ἐνδύον-
ται Στιχαρίον καὶ Ὁραρίον προστοῦντες θυμάτα.

Τότε εἰς Ἱερεὺς μετὰ Διάκονου εἰσέρχεται ὅπου ὁ νεκρὸς κεῖται..

Ἐν τῷ οἴκῳ. — Ὁ Διάκονος: Εὐλόγησον Δεεπότα.

Ὁ Ἱερεὺς: Εὐλογητός ὁ Θεός ἡμῶν.....;

Ὁ Διάκονος: Τρισάγιον, Δοξα..., Καὶ νῦν..., Παναγία Τριάς....,
Δοξα..., Καὶ νῦν..., Πατέρ ημῶν.....

Ὁ Ἱερεὺς: Ὅτι Σου ἔστιν καὶ ψαλλουσι

Ἄχος δὲ τῷ Μ ε τα πνευμα ατωνδικαιωντετελει ω με
νων τηνψυχην τσ (της) δελτ(λης) Σε Σωωτεραναιπασον φυλασσ
των αυτην εις τηνμακαριαν δω την παρασοφιλανθρωπε

Εις τηνκαταπασινδικυρι ε ο πι πασαντεσοι Αγιοι Σε α ναπανονται
α ναπανδουκαιτηνψυχην ταδελασε ο τι μονοσυπαρχεισαθα νατος

Δοξα Πατρι ι και γιω και Αγιω πνευματι Σε ει ο Θε
ος πημων οκαταβασεις Α δην κατασο μνασλυ ιναστων πεπε δημε

νων Αυτος και τηνψυχην ταδελασε Σε Σωωτερα ναπασον

Και ιν υυγηαια ει και ειστασαι υαστωναι ω νων Α μην

Η μο ο νηΑγιηκαι Αχραντοσιαρθενος ηθε ον α φραστωκηησασα

πρεσβευε τε ε λε η θηνατηνψυχηντσδλεσε

Ο Διάκονος: Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἐλεός Σου, δέομεθα Σου, ἐπακούσον καὶ ἐλέησον. — Ἐτι δέομεθα ὑπὲρ αναπαύσεως τὴν κε-
νοιμημένην δύλιτζην (δεῖνα), καὶ ὑπὲρ τῆς συγχωρηθῆναι αὐτῷ πᾶν πλημμελῆμα ἔκουσιον τε καὶ ἀκούσιον. — Ὁπως, Κύριος ὁ Θεός, ταῦτη την ψυχην αὐτοῦ ἐνθα οἱ δίκαιοι αναπαύσονται· τὰ ἐλέη τοῦ θεοῦ, την βασιλειαν τῶν οὐρανῶν, καὶ ἀφεσιν τῶν αὐτοῦ ἄμαρτιῶν, παρα Χρι-
στῷ τῷ Ἀθανάτῳ Βασιλεῖ καὶ θεῷ ἡμῶν, αἰτηθώμεθα. — Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ο Ιερεὺς: Ο θεός τῶν πνευματων καὶ πασῆς σαρκός, ὁ τον διαβολον καταπατήσας, τον δέ θανατον παταργησας καὶ ζωην τῷ κοσμῳ Σου δωρηθάμενος· Αὔτος, Κύριε, ἀναπαύσον καὶ την ψυχην, τού κε-
κοιμημένου δούλου Σου (δεῖνα), εν τοπῳ φωτεινῷ, ἐν τοπῳ χλω-
ρῷ, ἐν τοπῳ ἀναψυκεεως, ἐνθα ἀπέδρα, ὁδύνη, λυπη καὶ στεναγμος.
Πᾶν ἄμαρτημα το παρ' αὐτοῦ πραχθεν ἐν λογῳ, ή ἐργῳ, ή διανοᾳ,
ως Ἀγαθός καὶ Φιλανθρωπος θεος συγχωρηθον. Ότι οὐκ εστιν ἀν-
θρωπος, ος ζησεται καὶ οὐχ ἄμαρτησει. Συ γαρ μονος ἐκτος ἄμαρ-
τιας, ὑπαρχεις. Η δίκαιοσυνη Σου, δίκαιοσυνη εις τον αἰώνα, καὶ
ο λογος Σου ἀληθεια.

Ο Διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ιερεὺς: Ότι Συ ει ἡ ἀναστασις, ή ζωη καὶ η ἀναπομπης τον κε-
κοιμημένου δούλου Σου (δεῖνα) Χριστε ὁ Θεος ἡμῶν, καὶ Σοι την
δοξαν ἀναπεμπομεν συν τῷ Ἀναρχῳ, Σου Πατρι, καὶ τῷ Πανα-
γιῳ καὶ Ἀγαθῳ καὶ Ζωοποιῳ Σου Πνευματι, νῦν καὶ αὲι καὶ εἰς
τους αἰώνας τῶν αἰώνων. Αμην. Καὶ η ἀπολυθεισ οὐτω:

Ιερεὺς: Δόξα Σοι, ὁ Θεός η ἐλπις ἡμῶν δόξα Σοι.

Διάκονος: Δοξα... Και νῦν.., Κύριε ἐλέησον γ; Πατερ ἀγιε εὐλόγησον

Ιερεὺς: Ο καὶ νεκρῶν καὶ ζωντων την ἐξουσιαν ἔχων, ως Ἀθανάτος Βασιλευς, καὶ ἀναστάς ἐκ νεκρῶν, Χριστός ὁ ἀληθινός Θεός ἡμῶν, ταῖς πρεσβειαις της Παναγράντου Ἀγιας Αὐτοῦ, Μητρός, τῶν Ἀγι-
ων ενδοξων καὶ πανευφημων Ἀποστολων, τῶν Οσιων καὶ θεοφορων
Πατερων ἡμῶν, τῶν Ἀγιων καὶ ἐνδοξων Προπατορων, Ἀβρααμ,
Ιεσαι καὶ Ιακωβ, τοῦ Ἀγιου καὶ δικαιου τετραημερου, φίλου
Αὐτοῦ Λαζαρου, καὶ παντων τῶν Ἀγιων, την ψυχην τοῦ ἐξ ἡμῶν
μετασταντος δούλου Αὐτοῦ (δεῖνα) ἐν σκηναις δίκαιων ταξι,
εν κολποις Ἀβρααμ ἀναπαύσαι, καὶ μετα δίκαιων συναριθμη-
σαι, ἡμᾶς δέ ἐλεῆσαι ως Ἀγαθός, καὶ Φιλανθρωπος.

Αἰώνια σου η μνήμη, αξιομακαριστε καὶ αξεμνηστε ἀδελφέ ἡμῶν
Δι' ευχων τῶν Ἀγιων Πατερων ἡμῶν, Κύριε, Ιησοῦ Χριστε.....

Καὶ εἴ μὲν ἔτοιμα εἴσιν αἴπαντα τὰ τοῦ ἐξοδίου, εὐλογεῖ αὐθίς ὁ Ἱερεὺς, καὶ ἀρχόμεθα ψαλλεῖν μετὰ φόβου καὶ πάσης κατανυκτεώς τοῦ, ‘Ἄγιος ὁ Θεός’

Ἐγ τῷ Ναῷ .— Διάκονος; Εὐλόγησον Δέσποτα.

“Ιερεύς: Εὐλογητός ὁ Θεός ἡμῶν πάντοτε.....
Εὐθὺς οἱ χοροὶ ψαλλουσι στιχόυς ἐκ τοῦ ΡΙΗ.’(118) ψαλμοῦ.

Στάσις Α!

6

^१ Hyos न ते बु ख

- 1 A μιαμοιεν ο δω Αλληλητ' ει α Ευ λο γητος ει κυριε
 διδακσουμετα δικαιωωωματα ασθ Α αλληλητ' ει α α

2 E πε πο θησεν τηψυχητη μη τα ε πι θυμησαιταιρματα
 Σε εν παντικαιαιρω Α αλληλητ' ει α α

3 E νυσταξεν τηψυχη μη απο ακηδι α βεβαιωσον μη
 εν ταισλο γοιοις ε Α αλληλητ' ει α α

4 K λι νοντηνχαρθιασημειστα μαρτυρι α Σκαι μη ειστηλεο νε ει
 ι αν Α αλληλητ' ει α α

5 A θυμ ακατεσχεεμε α πο α μαρτωλων τωνεγκασταλψιπα
 νοντωντονυ μονε Α αλληλητ' ει α α

6 M ε το χος ε γω ει ει μη παντωνταιρθοθεμενων Σε κασιτων φυ

λαβοντων τας εντολας ασεις Α αλληλησιν α α

Δοξα..., Και νῦν... Α λαβηλησιν α α α

Διάκονος: Ἐλέοσον τῷ μᾶς ὁ Θεός κατὰ τὸ μέγα ἐλεός Σα, δεόμεθα Σου, ἐπάκοουσον καὶ ἐλέησον. — "Ετι δεόμεθα υπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ κεκοιμημένου δούλου Σου (δεῖνα) καὶ υπὲρ τοῦ συγχρητήνας αὐτῷ πάν πλημμελήμα ἐκουσιον τε καὶ ἀκουσιον. Όπως, Κύριος ὁ Θεός ταξη την ψυχην αὐτοῦ ἐνθα οἱ δίκαιοι οἱ ἀναπαύονται· τα ἐλεη τοῦ Θεού, την Βασιλειαν τῶν Οὐρανῶν, καὶ ἀφεσιν τῶν αὐτοῦ ἀμαρτιῶν, παρά Χριστῷ τῷ Ἀθανατῷ Βασιλεῖ καὶ θεῷ τῷ μῶν αἰτησαμεθα. Τοῦ Κυρίου δεηθώμεν Ιερεύς: "Οτι Σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀναπαύσις τοῦ κεκοιμημένου δούλου Σου (δεῖνα), Χριστὲ ὁ Θεός τῷ μῶν, καὶ Σοι τὴν δέξιαν αναπέμπομεν συν τῷ Ἀναρχῳ Σου Πατρὶ, καὶ τῷ Παναγιώκαι ζωοποιῷ Σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰς καὶ εἰς τοὺς αἰώνας

Καὶ ἄρχεται ὁ Β. χορός ψαλλειν. Στάσις Β.

4B

Ἄχος πέρι πάχη

1 Α + χει ειρε ες Σα ε ποιη σα αν με και ε πλασα σα γμε συ νε τι ε σον

με και μαθη σο μα τα σεν το ολα κασε Σα Ε λε ε η σον με Κυρι ε

2 Ο τι ε γε υη η θη ρω α σκοεν πα αρη τα δικαιω μα τα Σα Ε

ε πε λα καθο ο ομη Ε λε ε η σον με Κυρι ε

3 Σ ο οσει με γωω σω σο γμε ο οτι τα δικαιω μα τα Σα ε Ε ε ε

τη τη νο σα Ε λε ε η σον με Κυρι ε

4 Α πο των κρι μα των Σα υκ ε ξε κλι ινα ο τι Σα ε νο μο θε τη

εασασμε² Ε λε ε ησον με Κυρι ε δι
 5 Ε χλι να την καρδιαν με² ταποι η πεσαι τα δικαιωματα
 Σθ ειστον αι ωναδιανταμειεψιν¹ Ε λε ε ησον με Κυρι ε δι
 6 Κ αι ρος ταποι η σαιτωκυρι ιω δι ε δικαιοσαντον¹
 μον Σθ Ε λε¹ ε ησον με Κυρι ε δι Δοξα... Και νυν... δι
 μνιδο νανο
 Ε λε ησον με Κυρι ε δι (δις) Ηριε. Η ιαλαγια.

Διάκονος: Του Κυρίου δεηθώμεν
 Ό.Β. Ιερέύς: «Οτι Σὺ εἶ ἡ ἀναστάσις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάπτωσις,,,
 'Εὰν ὄσιν δύο, ἡ πλειόνες' Ιερεῖς, ἄλλως μετά τὸ <<Ελεησον με Κυ-
 ριε, Κύριε >> ἀρχεται ἀμεβως ὁ Α.' χορος. Σταύρος Γ! F/6.

1 Ηχος π. δι δι Κ αι ε λε ησον με Αλληλη¹ α
 Ε πι ιθλεψον επ ε με δι και ε λε ησο ον με κατατοκριμα
 των α γα πωντων το δ νομασθ¹ Αλληλη¹ α δι
 2 Ν ε ωτεροε γωειμ¹ και ε ξε δε νωμε ε νος τα δικαιω
 ματασθ¹ ζη ε πελαθομην Αλληλη¹ α δι
 3 Χ Τ η φωνη η η ησμη ακαθον κυρι ε κατατο ε λε
 ο οσθ¹ και κατατο κριμας ησον με Αλληλη¹ α δι

5 Ζ ησεται π ψυχημακαι αι νε βει Σε και τα κριμα των
θησει μοι ε πλανηθην αι προβατονα πολωλος η τη βουτωνα πλοι
Σε ο τι τας εν το λας σε δικε πε ε λα ασθο ο ο μην

Διάκονος: Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

ΙΕΡΕΥΣ: 'Οτι Σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀναπαυσις....
καὶ εὐθὺς ἀρχονται τὰ Νεκρώσμα Εὐλογητάρια(*)

(**), Εάν ωστι πλείονες τῶν τριῶν Ιερεῖς, εἰς τὸ τέλος ἐκάστου τροπαρίου ὁ Διάκονος ἐκφωνεῖ: Τοῦ Κυρίου σένθωμεν, οἱ δέ Ιερεῖς καθ' ἑραρχίκην σειράν ἐκάστος ἐξ τῶν μὴ ἐκφωνούσαντων. Ὅτι Σὺ εἶ ή αναστοσεῖς... τίτοι αἱ ἐκφωνήσεις γίνονται κατά τὸν ἀριθμὸν τῶν Ιερέων

ΝΕΚΡΩΣΙΜΑ ΕΥΛΟΓΗΤΑΡΙΑ

E Εὐλογητὸς εἰς τὸν μακρονύμετον καὶ ωματασθ

Tων Αγίων ων ο χορός ευρετηριού της παναγίας και αθύραντης
δεισιδαίου ευρώ χαραγμένο σύνδιατης μετανοούσας το απόλωτης
λοσπροβάτου εγγείω μη α να καλεσθεί Σωτηρίκαιος ο θεός σύμε.

² Ι παλαιμεν εκ μη ον των πλαστιμεν και εικονις θειας τη μησας
παραβασι εν το λησθε παλιν με ε πιστρεψασ εις την εξης ε ληφθην

ειστο καθο μοι ω σιν ε πασα γα γαγε το αρχαιον καλλος α
ναμορφωσασθαι

3 Ε ικωνει μι ι της αρρητηδοξης εικαιστιγματα φερωπιται
σματων οικτιφησοντο Σο δ ουπλασμαδεσποτα και καθαρισμην
επλαργυνα και την ποθεινην πατρι ι δα παρασχυμοι Παραδεσσην
λιν ποιων πολι την με

4 Α ναπιαυδον ο Θεοστονδηλον Ση και καταταξον αυγεν παρα
δει ειω δ ο παχο ροι οι των Α γι ι ων Κυ υ ρι ι ε και
οι δικαιοι εκ λασμψιν ως φω στη τηρης του κεκοιμην νονδη λον
Ση α ναπιαυδον παρορθην αυτη παντατα ερχηματα

5 Δ οεα πατρι ι και γι ω και Α γι ω πνευματι δ Τ ο τριλογη πε
εις της μας Θεο της ευθεωντων μηνησμενων τες Α αγι ος ει
ει ο πατηρο Α ναρχο ο Συ ναναρχο γι ος και θειον πνευμα φω τι σου
υ μας πι στειδοι λατρευοντασθαι ω νι ι ουπυρος ε ξαρπασσον

6 Κ αι νυσηκαι α ει και ειστεσαι ωναστηκαι ω νων Α μην χαι αι

ρε σεμνη η Θεονοφρι τε καθεστεις παγκωνωντηριαν δι τη γενος
των ανθρωπων ευρατοτηνωντηρι : αν δι α Σε εν ροιμενπαρα
δεισον θεο το οκεα γη ευλογημενη

A λαληθεία Αληθηλατία Αληθηλατία μοιονέαστοι θεοί φύσις
 Ηχος πότι Νη M ε τα απωναρτίων αναπομπούχοι στέες

την ψυ χη η πντα δδε και λεπ α πεσ ενθαλικε στιπο
ο ο νος ε λυσ υ πηρ ε στε να αγμοο ο σ αλ λα

εω η η ν α τε λε ε' ευ τη η η ncos

1 Ηχος ḥ πα Π οι α τα βι ο φυφηδι α με νειλυπηταμετοχος
ποια δοξα εστηκενεπι γησαμεταθετος παντασιαασασθεε νε
στερα παντασ νει ειρωγασπιατηλοτε ρα μι α ρο πη καιω

ταπαντα θανατος δι α δε χε ται Αλλεντωφωτεχριστε προσω
 πασα και τα γλυκα φωτας Σηνησω ραι ο τητος ου ε εε λεξω α
 ναπανονωσ φιλανθρωπος

Ιχος πα 5/6

2 Ο οι οιμοι οι ον α γωνας εχει η ψυχη χωριζο μεγηετε
 σωματος Οι μοι ποσαδακρουει το τε και εχ υπαρχει ο ε λε ε
 αν αυτην προστασι γελης τα ομικαταρε πασα απρακτωνικετευ
 ε προστασινθρωπιστασχειειρασεκτεινησα ακι ε εχετονβον θεντα
 Δι ο α γαπητοιμαδελφοι εν νο ισαντεσημωντο βραχυ υπης
 δι τωμεταστατητηναναπασιν παραχριστεσαι τη σωμεθα και
 ταις ψυχαις η μωντομε γασα ε λε os

Ιχος πα 5/6

3 Π αν τα ματασι οτησα ανθρωπινα ο σαεχ υ παρχειμεταθανα
 ατον ε παρα μεε γει ο πιθετος ε ουνοδε ευει η θο ο ξα
 ε πελ θωνγαρο θανατος ταυταπανταξη η φραγι ισται δι ο χρι
 σωτα Α θανατωβασιλει βο ισωμεν τον μεταστανταξη η μωνα ηα
 πανδον ενθαπαντων εετιν ευφραινομενων ηηα τοι και α

γ/6

4 Ηχος γάλαξις Π ο εστιν πτυχο ο σμα προσπαθεια πε εστιν η
των προσκαρυφραστισι α πε εστιν οχρυσοσκαι ο αργυρος πε εστι
των και των πηληφυρων ρακαι ο βορυφος παγκακουι πανταε φραστικα

ου α Αλλα δε ευτε βο πσωμεν τω Α θανα τω Βασιλει
ρι ε των αιω νι ανΣβα αγαθων α Ει α ωροντο μετα φτανται ε η
μων α να πα αυων αυτον εντη α γη πρωμακαρι ο τητι

5 Ηχος παπα πα πα **E** μη πεθηντη προφητη βο αωντος ε ρωμη
γη πη πναι σποδος και παλιν κατε το η βαεντοι μημησι κατε πον
ταοστα τα γε γυμνωμενα και ελειπον α αρατις ε στη Βασιλευ
η πη πεθατι ωω της πλενιος η πε ε νης ποδικαλος παμαρτω
λος αλλα α να πασσορκυριε με τα δικαιαιων τογ δε πλο ο ουΣβ

6 Ηχος παπα δι **A** ρ χη μοι και υ ποστασιστη πλαστηργον Σθ γε ε
ε γη νε προσταγμα βε ληθει γαρεξ α ο ρατη τεκαι ο ρατη με βωσημ
πη ξαι φυσεως γη θεν μητο σω αμαδι ε πλασας δε δωκασδεμοι ψυ
χηντηθει α σε και ιω ποι εμ πνεευσει δι ο χριστε τον διδλον Σθ εν

χαρακώντων ενσκηνισθείσαις ανά πασαύον

7 ΙΗΧΟΣ ΣΓΑ Α ναπανευνωτηρημανζωδοοτασημε

τε ε στησασαδέλφονη μων έκτων προσκαρφανθαντασο ο δέσσοι

8 ΙΗΧΟΣ ΠΓΓΝΗ Δόξα... θι Θανατοσέα Κυριε αθανα

σι ας γε ε γονεπροβενος ει μηγαρεν μηνηματικαστε τε ε εθης

θη αν ο Παραδειεισοσηνεωκτοη δι ο τονμε τασταντα α ναπου

σονωσφι λεσαν θρωωπος θι Και νῦν...

9 Α γην Παρθε ε νετα λο γη πυλη τουθε εη π μωων Μηνητηρη

τη κετε ευ ε ε λεη π θηνατηνψυχηναυτη πα)η η Μακαρισμοι

ΙΗΧΟΣ ΠΓ θη Δι Μηνεθητη ιημανκύριε, εν τη βασιλει α Σε

Μακαριοι οι πενθηντεσοτι αυτοι παραδηθησονται

Μακαριοι οι έλεημονεσοτι αυτοι ε λεη π θη σουται

1 Α π στηντη Παραδειεισδηριστε πο λι τηηη ε πιστωρυσοθο

η θαντα το μηθηητι ε μη προσαπειργασω αυτα τηημετα νοι

ας α ει α σουκα μη ε του α να ει ι ο ον

2 Α Μακάριοι οί καθαροί την καρδίαν ὅτι αὐτοὶ τὸν θεόν οὐνούσι φοντασί¹
ων ο κυρί εὐωνυχατθανατικής ενταυταιλαστρών
ναπαυσον ο συνπροσέλασθε εκ των προσκαρπων δο ων τα μυηθητικά
ο τανε ελθης εν την βασι λειει ασθα

3 Κακάριοι οἱ ἐργανοποίοτειαύτοι
ui οι Θε ε κληθη εονται

τωνψυχωνδεσποοβανκαιτωνομαστων Ουεντηχειριηπινονη
μωντωνθλιβομεενωνπαραμυθιααναπαισονενχωωραδι
καιαιωνονμετεεστησαςδηλονΣεθ

4 Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἐνεκεν
δικαιοσύνης ὅτι αὐτῶν ἔστιν ἡ Βασιλεία αἰτιών θυρανῶν

X πι στος εσε α να πασαινηγχω ρα ζωντων και πυλασπαραδειεβ
α νοικηνοι και βασι λειας δει ειξη πολι την και α φε σινδοδω
ω η ων ημαρτεσεγ βιι ω φι λο χρι i στεε

5 Λ Μακάριοί ἔστε ὅταν ὅνειδή σωσιν ἡμᾶς καὶ μιλῶσι καὶ ἐπωνε
πᾶν πονηρὸν ρῆμα καθ' οὗμῶν Λ

ψευδομενοι ε νεκεν ε μιθ Ε ξελθωμενκαι ι ιδωμεν εγ τοιστα
φοισ ο τι γυμναστεα ο ανθρωποσ οχαληκων θρων μακοιδισθω δι α

- 3 καὶ γκωμέν τισ οπλοτοκασάλος η ἡ σχυς καὶ η εὐ πρεπειει α α
 6 Φ χαίρετε καὶ ἀγαλλιάσθε πο λυ us εν τοισθυρανοις
 οἴτι ὁ μισθος υμῶν
- A ηθ σωμεντικραστιοΠαντοκραστωρ η αι οι εκενητηντες
 θεασασθε τηνφοβερανημε ερανκυρι η αυτηγαρεστιεκοσοτοσ
 πυ ριγαρδοκι μασασει τα ευ υμ πασαν τα α
- 7 Φ Δόξα... A ναρχω τε γενυηπειτεκαιπροο ο δω Πατε ρα
 προβεκυνωτογενυηβανταγι ον δοξα α ζω τον γεγυηθεντα
 μωτο ευ υνελαμπονΠατρι τεκαγι αωπινευμα Α α γι ο ου
- 8 Φ Και νυν.. Π ως εκ μαζωνΣηγαλας βρυս εις Παρθε ε νε πωστφεψας
 τοντροφε α τησκτισεως ως ει δενοπηγασασυ μωρει πετρας τας
 φλεβαστωνυδα α ατωνδε ψωντιτωλαω κα θωως γεγραπταιαι
 Φ Μ ακαρι α η ο δοσ η πορευ ει ση μερον οτι η τοι μασθη
 σοιτο ποσ α γα πα αυσεω ως (Δις)
 Φ Μ ακαρι α η ο δοσ η πορευ ει ση μερον οτι η
 τοι μασθησοιτο ποσ α γα πα αυσεω γω ως

Άναγνωστης: Πρὸς Σὲ Κύριε, κεκραξόμεν ὁ Θεός μου
Διάκονος: Σοφία

Άναγνωστης: Πρός Θεσσαλονίκες Α. / ἐπιστολὴς Παύλου τὸ ἀναγνωσμα
Διασκορπός: Σοφια. Προσσχώμεν

Αναγνωστης: (Κεφ. Δ' 13-18). Ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ τῶν κειμένων, ἵνα μη λυπήσθωται, καθὼς καὶ οἱ λαοὶ, οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. διὰ τοῦτο πιστεύωμεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέβαντε καὶ ἀνεστη, οὗτος καὶ ὁ Θεός, τους κοιμηθέντας διά τοῦ Ἰησοῦ ἀξέι σὺν αὐτῷ. Τοῦτο γάρ υμῖν λεγομένον ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου οὐ μη φθασθωμεγ τοὺς κοιμηθέντας ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελευσματι, ἐν φωνῇ Ἀρχαγγέλου καὶ εὐαγγελιγγι Θεοῦ καταβίβεται ἀπὸ οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ σύνασθσονται πρώτον. Ἐπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι, ἀμα σὺν αὐτοῖς, ἀρπαγηθόμεθα ἐν γερελούς, εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς αἴρα, τοιούτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα.

Ἱερεὺς: Εἰρήνη σοι τῷ ἀναγινώσκοντι.

Χορός: Ἀλληλουϊα (τρίς),

Διακόνος: Σοφία. Ὁρθοὶ ἀκουσθεμένοι τοῦ Ἅγιου Εὐαγγελίου

'Iepetus: Eipnyn nāσiv.

³Ἐκ τοῦ κατα' Ἰωαννην Ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ Ἀναγνωσμα.

Διάκονος : Πρόσδοχωμεν.

Ιερεύς: Ἀναγινωσκει το ιερον Εὐαγγελίου ἐκ τῆς Θραίας πυλης.

Χορος: Δοξα Σοι, Κύριε, δοξα Σοι.

Διασκονός: Ἐλεησον τὸ μέας ὁ Θεός... καὶ λοιπά ως εἰνελίδι () αἴτη
τας μέχρι τοῦ Αἰωνια τὸ μημηπ, αφοῦ καὶ οἱ λοιποὶ λερεῖς κατατεραρ-
χικην ταξιν, ἐκφωνήσουν το: Ὅτι Σὺ εἶ τὸ ἀναστατεῖς

— Εἰ δέ ἔστιν Ἀρχιερεὺς λέγει καταλληλον συγχωρητικὸν εὐχὴν —

A Ἡχος τῆς γαστρὸς οὐκ εἰσίν τινες αὐτοῖς μηδέποτε πάθεα.

μυνηημην αιωνια αυται η μυνην . Ἐπερον

ա ա ն է ա ս ւ թ թ ո ւ ն մ ր ո ւ ն

Μετά τὸν ἀπόλυτον καὶ κατάτον ἀσπασμὸν ὁ χορὸς φάλλοι
κατανυκτικῶς τό:

Ἅχος θεῷ Διὶ

Δέ εε ευτε ε τε λευταιονα σπασμον δω μεν αδελφαιτω θα
νο ουτι ευ χα ρισταν τεσθε ω στοσμεγε ε εε λιπε της
συγγε γει ε ας αυτα και προσαφονε πει γεται σκετι φροντι
των τα τηματαιο την τος και πολυ μο οχθε σαρκος ποθε
α ε νυν συγγε νειστε και φι ε λοι αρ τι χω ρι σο μεθα ο ον
περ α ναπαυσαι Κυρι ονευ εωμεθω

Ἐφ' ὅσον δέ συνεχίζεται ὁ ἀσπασμὸς ἔτερον ὄμοιον:
Ποῖος | χωρισμός, ὡς ἀδελφοί, | ποῖος κοπετος, ποῖος θρῆνος, | ἐν τῇ
παρουσῃ ροπῇ; | δεῦτε ουγ ἀσπασαθε | τὸν προ μικροῦ μεθ' ἡμῶν. |
Παραδίδοται ταφω γάρ, | καλύπτεται λιθω, | σκοτει κατοικίζεται,
νεκροῖς συνθάπτεται. | Πάντες συγγενεῖς τε και φίλοι, | ἀρτιγω-
ρίζομεθα, δόν περ | ἀγαπαῦσαι Κυριον εὐεώμεθα..

Ιερεὺς: Δι' εύχῶν τῶν Ἅγιων Πατέρων ἡμῶν, Κύριε ΙησουΧρ.

, στε, ὁ θεος, ἐλέησον και σῶσον ἡμᾶς.

Χορός: Ἀμήν

Ἄπερχόμενοι δέ πρὸς τὸν ταφον φαίλομεν τό:

Ἅχος θεῷ Νη

Δέ οοο Εα Πα α τρι ι ι ι και αγι Υι ιι οι ω ω και Α γι ι
ωω πνεε ε ε ε ε ευ μαα α α α γα α α α τι
Και νυ υν και α α ει ει λ και εις τασ αι ω ω ω γα ας

Αθηναϊκὸν Νεκρωτικὸν Ἅγχος δὲ Βα

The image shows a single page from a medieval manuscript. The page contains musical notation and Latin text. The musical notation is written in black ink on four-line red staves. The Latin text is written in a Gothic script. The text includes several lines of text at the top, followed by a section starting with "A" and ending with "os". There are also several lines of text in the middle and at the bottom, including "A" and "os" again. The page has a decorative border.

Ἐπί τοῦ ταφού

Ἐνταῦθα ὁ Ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὸ «Νεκρῶσιμον
Τρισάγιον» ὡς ἐν τῷ οἴκῳ (σελὶς) καὶ καταβίβαζεται
ὁ νεκρός ἐν τῷ ταφῷ ἐνώ πάντας ραντίζει αὐτὸν σταυροειδῶς,
διὰ τοῦ ἔλασίου λέγων: Ραντίεις μὲν ὑθρωπῶς καὶ καθαρισθή-
σομαι, πλυνεῖς με, καὶ ὑπερ χιονα λευκανθησομαι,
καὶ λαβών χοῦν διὰ τοῦ πτύου, ριπτει σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ νε-
κροῦ λέγων: Τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ
οἰκουμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. Γῆ εἶ καὶ
εἰς γῆν ἀπελευσει.

Ἀπόλυσις.

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

1. - Ἐρμηνεία Περικοπῶν Πατέλος Λαζαρίκης
2. - Ἐρμηνεία Περικοπῶν Καινῆς Διαθήκης
3. - Μουσικὸν Ἀπάνθισμα Λειτουργίας,
4. - Μουσικὸν Ἀπάνθισμα Καταβασίας
Προσόμοια
5. - Μουσικὸν Ἀπάνθισμα Ἀναστασιματικόν Εὐλογηταρία, Ἐξαποστειλάρια, Εωθίνα Δοξαστικά, Θεοτοκία, Δοξολογία κατ' ἥχον καὶ μία Ἀργοσύντομος Δοξολογία
6. - Μουσικὸν Ἀπάνθισμα, Ἀναστασιματικόν μετὰ παραρτημάτων

ΤΕΡΙΕΧΟΝΤΕΣ

- τὸν Ν. ψαλμὸν εἰς Α., ὥχον
- τὸν Ν. ψαλμὸν εἰς Β., ὥχον
- τὸν Ν. ψαλμὸν εἰς Βαρύν ὥχον
- τὸν Ν. ψαλμὸν εἰς π̄ δι ὥχον, καὶ «Ἐκ νερτητος μου», Τῆς μετανοίας, «Κεκραγμένα, καὶ Πασαπνοάρια», συντοματ.
7. - Μουσικὸν Ἀπάνθισμα, Ἀκολουθίας τοῦ Ἀκαθίστου γύμνου
8. - Μουσικὸν Ἀπάνθισμα Νεκρώσμος Ἀκολουθίας